

Nội dung bài viết

1. [Tổng hợp 3 bài văn hay: Cảm nhận và suy nghĩ của em về tình cảm cha con trong bài thơ Nói với con của Y Phương](#)

Tổng hợp 3 bài văn hay: Cảm nhận và suy nghĩ của em về tình cảm cha con trong bài thơ Nói với con của Y Phương

Dàn bài:

I. Mở bài

- Giới thiệu về tác giả Y Phương: là một nhà thơ dân tộc sinh ra ở vùng đất nổi tiếng có truyền thống cách mạng Cao Bằng.
- Giới thiệu tác phẩm "Nói với con": là bài thơ đặc sắc nhất gợi cảm nhiều nhất của Y Phương.

II. Thân bài

- Khái quát nội dung của bài thơ: Xuyên suốt bài thơ là ngòi cảm hứng, tình cảm thiêng liêng tình phụ tử, còn song song với tình cảm yêu quê hương đất nước. Bài thơ cho ta thấy cái nhìn nhân văn, cao cả của tác giả qua cách giáo dục con mình.

- Bút pháp nghệ thuật của tác giả:

+ Sử dụng những ngôn ngữ mộc mạc giản dị, nhưng có sức gợi hơn bất kỳ một thủ pháp nghệ thuật cao siêu nào.

+ Những lời thơ của tác giả cũng như chính cái bụng, con người tác giả cũng giống như bao con người dân tộc khác sống ngay thẳng, kiên trung, kiên cường và gắn bó với núi non quê hương đất nước.

Trong khổ thơ đầu tiên Y Phương viết:

*Chân phải bước tới cha
Chân trái bước tới mẹ
Một bước chạm tiếng nói,
Hai bước tới tiếng cười*

Ý nghĩa của hình ảnh gia đình trong khổ thơ này: Y Phương đã vẽ ra một ngôi nhà hạnh phúc nhất, nơi mà đứa trẻ sinh ra được nhận đầy đủ tình yêu thương của người cha, người mẹ. Mái ấm gia đình là chiếc nôi đầu tiên mà một em bé cần có. Chiếc

nôi này sẽ chấp cánh cho con những giấc ngủ ngon, với những ước mơ đẹp, nuôi dưỡng tâm hồn con khi trưởng thành.

- Trong khổ thơ thứ hai tác giả bắt đầu dạy con mình những bài học đầu tiên về truyền thống của quê hương mình, gọi cho con về tình yêu sự gắn bó với tổ tiên, đồng bào

- Giá trị nhân văn trong những câu thơ của tác giả: Tác giả muốn con không được quên những tinh hoa truyền thống lâu đời của những người dân tộc. Nó chính là bản sắc văn hóa, là tiếng nói riêng của mỗi vùng miền, nên con phải giữ lấy, nhớ lấy và đừng bao giờ đánh mất nghe con:

- Tác giả gọi nhớ cho con mình về những kỷ niệm ngọt ngào, về cha mẹ, có cha mẹ thì mới có con hôm nay. Tác giả muốn con mình hãy nhớ ơn sinh thành dưỡng dục, nhớ ân nghĩa tình làng xóm. Cha mẹ nào cũng muốn con cái mình hãy sống xứng đáng với những truyền thống tốt đẹp mà dân làng tổ tiên ban tặng. Muốn con mình sau này sẽ có ích có sự đóng góp cho sự phát triển của quê hương, dân tộc mình.

- Tác giả muốn dạy con mình cách sống hiên ngang, kiên cường, vượt lên trên số phận. Trong đường đời nhiều gặp gỡ thăng trầm, nhiều cám dỗ, khiến con vấp ngã trong những lúc như vậy tác giả muốn con mình hãy bền lòng, vững chí kiên cường anh dũng bước qua, đứng lên để trưởng thành hơn, để xứng đáng với truyền thống lâu đời mà người dân quê mình vẫn có.

*Người đồng mình thô sơ da thịt
Chẳng mấy ai nhỏ bé đâu con
Người đồng mình tự đục đá kê cao quê hương
Còn quê hương thì làm phong tục*

- Phân tích tính nghệ thuật và giá trị nhân văn trong những câu thơ của tác giả: Trong những câu thơ trên giọng điệu tha thiết, nhưng lại chất chứa sự uy nghi quyên lực tác giả muốn răn dạy cho con. Tác giả là một người cha muốn khuyên nhủ con trai mình những điều sâu sắc nhất về giá trị làm người, giá trị đạo đức, những chuẩn mực xã hội mà con cần phải nhớ khi trưởng thành.

III. Kết bài

- Nêu lên cảm nghĩ của bản thân về bài thơ?

Ví dụ: Bài thơ “Nói với con” đi vào trong lòng người đọc bởi sự dịu dàng, nhưng nhiều triết lý sâu sắc, bởi tình yêu âm thầm nhưng mãnh liệt của tình cha dành cho con. Bằng những lời thơ giản dị của mình nhưng tác giả Y Phương đã đưa chúng ta trở về một đứa trẻ nằm trong nôi chưa hiểu sự đời tới chỗ hiểu biết những điều hay lẽ

phải trong cuộc sống, từ chỗ ngu ngơ mới tập đi tới chỗ có ý chí kiên cường hiên ngang vượt qua sóng gió, biết phát huy truyền thống tốt đẹp của dân tộc mình để làm người.

Bài văn mẫu 1:

Có lẽ các bạn cũng đã biết xưa nay tình mẫu tử luôn là đề tài phong phú cho thơ ca. Những bài thơ nói về tình cảm cha con thì rất là ít. Riêng bài thơ "Nói với con" của tác giả Y Phương là một trong những tác phẩm rất hiếm hoi đó. Bài thơ Nói với con thể hiện tình cảm êm ấm của gia đình, tình yêu quê hương da diết, ngọt ngào và ngợi ca giá trị truyền thống tình nghĩa, sức sống mạnh mẽ của người dân miền núi.

Cội nguồn sinh dưỡng của con trước hết là cái nôi gia đình con lớn lên trong mái ấm có cha có mẹ trong vòng tay yêu thương. Cha mẹ thấy hạnh phúc sung sướng, từ bước chập chững từ tiếng nói tiếng cười đầu tiên của con. Cách nói mộc mạc, nghệ thuật liệt kê điệp ngữ, gọi ra không khí gia đình đầm ấm tràn ngập yêu thương.

*"Người đồng mình yêu lắm con ơi
Đan lò cài nan hoa
Vách nhà ken câu hát
Rừng cho hoa
Con đường cho những tấm lòng"*

Hơn thế, cái nôi nhỏ bé ấy, còn được đùm bọc bởi cái nôi rộng lớn đó là quê hương. Con lớn lên trưởng thành trong cuộc sống lao động trong thiên nhiên thơ mộng nghĩa tình quê hương. Tác giả vận dụng cách nói của người miền núi để sáng tạo những hình ảnh cụ thể vừa mang tính khái quát cao. Người đồng mình, vùng núi, dân tộc mình yêu lắm con ơi. Đan lò, ken vách cần cù lao động, cần cù lao động đùm bọc sẻ chia gắn bó với nhau.

"Rừng cho hoa, con đường cho những tấm lòng"

Thiên nhiên đẹp đẽ thơ mộng trở qua nghệ thuật nhân hóa. Điều đó khẳng định một quê hương nghĩa tình. Người cha muốn nói với con về đẹp ấy của người đồng mình mà để yêu, gắn bó. Do đó, khi sung sướng ôm con thơ vào lòng nhìn con khôn lớn, suy nghĩ về nghĩa tình làng bản quê nhà người cha nghĩ về kỉ niệm hạnh phúc.

*Cha mẹ mãi nhớ về ngày cưới
Ngày đầu tiên đẹp nhất trên đời"*

Những đức tính cao đẹp của người đồng mình và mong ước ở bên con. Vẫn cách diễn đạt mộc mạc độc đáo. Nhà thơ tiếp tục thể hiện, nét đẹp của người đồng mình qua những hình ảnh đặc sắc.

"Người đồng mình..."

...

không lo cực nhọc"

Điệp ngữ "người đồng mình" lặp lại ba lần, đó là cảm xúc trào dâng trong tâm trạng nhà thơ. Biết bao nỗi niềm thiêng liêng da diết với quê hương với con người nơi đây mà thôn thức thành lời gọi "Yêu lắm, thương lắm, con ơi". Đứng trước hoàn cảnh quê hương đất nước lúc bấy giờ điếm tựa tinh thần và củng cố niềm tin duy nhất là cách tin vào sức mạnh truyền thống dân tộc lòng thủy chung với quê hương. Dù hôm nay quê hương, người đồng mình còn nghèo gian nan vất vả." Sống trên đá, trong thung lên thác, xuống ghềnh" thì cũng đừng "chê đá gập ghềnh, chê thung nghèo đói". Lạc quan " như sông, như suối". Trong ý thơ có nét đặc sắc, nhà thơ lấy cái cao xa của trời đất để đo tâm kích của nỗi buồn và ý chí người đồng mình, tác giả muốn nhắn nhủ khuyên răn truyền cho con cách nhìn và nghị lực, nỗi buồn dẫu cao to như núi thì ý chí tâm hồn con người, sẽ càng xa càng dài như sông suối, lớn lao như biển rộng. Phải biết chân trọng yêu thương nơi mình sinh ra và lớn lên. Dù gian nan đến đâu cũng đừng chê đừng bỏ, đừng làm việc trái lòng mình. Phải biết cần cù lạc quan để vượt qua để sống cho xứng đáng.

Người đồng mình tuy mộc mạc thô sơ nhưng giàu bản lĩnh và lòng tự trọng

*"Người đồng mình thô sơ da thịt
Chẳng mấy ai nhỏ bé đâu con
Người đồng mình tự đục đá kê cao quê hương
Còn quê hương thì là phong tục"*

Ý thơ cụ thể mà hàm ý sâu xa, nhà thơ nhắc lại hai lần người đồng mình thô sơ da thịt, mộc mạc. Về lời ăn tiếng nói nhưng chẳng mấy ai nhỏ bé về ý chí nghị lực lòng tự trọng mà ngược lại rất mạnh mẽ, khoáng đạt giàu niềm tin và tinh thần lạc quan, bền bỉ gắn bó với quê hương. Câu thơ độc đáo mang cách nói đặc trưng sâu sắc của người miền núi.

*"Người đồng mình thô sơ da thịt
Chẳng mấy ai nhỏ bé đâu con
Người đồng mình tự đục đá kê cao quê hương"*

Đục đá kê cao là hành động thực người miền núi thường đục quá kê cao nhà kê nổi đi, từ hình ảnh đó lời thơ chuyển nghĩa khái quát " kê cao quê hương" đó là ý thức bảo vệ và tinh thần xây dựng quê hương ngày càng tiến bộ giàu đẹp hơn là tôn vinh giữ gìn truyền thống, phong tục tập quán tốt đẹp của quê hương.

Những câu cuối, nhà thơ khẳng định muốn truy ền cho con sức mạnh vào truy ền thống quê hương, người đ ồng mình tuy thế nhưng sống cao đẹp, mong con sau này lớn khôn trưởng thành trên cuộc đời phải sống cao thượng để xứng đáng truy ền thống tốt đẹp đó. Bài thơ sử dụng thể thơ tự do, số câu số chữ không khuôn chình phù hợp mạch cảm xúc tự nhiên, linh hoạt nhịp điệu bay bổng nhẹ nhàng.

Qua những lời tâm sự của cha đối với con. Ta thấy tình cảm cha con thật thân thích, trìu mến, người cha luôn muốn truy ền dạy cho con những đi ều tốt đẹp nhất. Chính vì vậy, mỗi người con như chúng ta hãy chân trọng cố gắng giữ gìn những truy ền thống tốt đẹp của ông cha ta.

Bài văn mẫu 2:

*Tình cha ấm áp như vàng thái dương
Ngọt ngào như dòng nước tuôn đầu nguồn
Suốt đời vì con gian lao
Ân tình đậm sâu bao nhiêu
Cha hỡi, cha già dẫu yêu...
(Tình cha)*

Một trong những tình cảm sâu nặng nhất trong trái tim con người đó là tình cảm gia đình, tình cảm cha con, tình cảm mẫu tử. Vì thế, đây cũng là một trong các đề tài văn học, khơi ngu ần cảm hứng bất tận nhiều nhất cho những người nghệ sĩ để viết lên những áng thơ hay ca ngợi công ơn của bậc sinh thành dành cho con cái. Y Phương – một người dân tộc Tày với bài thơ "Nói với con" (1980) mượn lời tâm tình trò chuyện của người cha dặn dò con đã thể hiện thật thắm thía, cảm động về tình yêu thương con: vỗ về bao bọc chở che con của người cha, mong muốn con khôn lớn thành người. Mạch xúc cảm bao trùm bài thơ là tình cảm cha con sâu nặng, thiêng liêng, đi từ tình cảm gia đình, mở rộng ra tình cảm quê hương, từ kỉ niệm ngọt ngào nâng lên thành lẽ sống.

Trước hết, mở đầu bài thơ là lời tâm tình của người cha nói với con về cội ngu ần sinh dưỡng: con lớn lên bởi tình yêu của cha mẹ và quê hương. Đầu tiên, người cha nói về tình cảm gia đình – cái nôi đầu tiên nuôi dưỡng người con khôn lớn trưởng thành:

*"Chân phải bước tới cha
Chân trái bước tới mẹ
Một bước chạm tiếng nói
Hai bước tới tiếng cười"*

Bằng những hình ảnh cụ thể, giàu tính chất tạo hình "chân phải", "chân trái", "tiếng nói", "tiếng cười", nhà thơ đã dựng lên trước mắt người đọc hình ảnh của một em bé

đang chập chững tập đi và bi bô tập nói bên cạnh cha mẹ. Từ đó, Y Phương gọi tả được không khí gia đình thật ấm áp, hạnh phúc, tràn ngập tiếng cười nói của trẻ thơ. Đồng thời nhà thơ đã cho người đọc thấy được từng bước đi, từng tiếng cười nói của con đều được cha mẹ nâng niu, chăm sóc, mong chờ. Đó là tình cảm gia đình ruột thịt, là công lao trời bể lớn lao và thiêng liêng mà cha mẹ dành cho con cái, muốn người con luôn phải khắc cốt ghi tâm.

Bên cạnh tình cảm gia đình, người cha muốn nói cho con biết về cộng đồng sinh dưỡng rộng lớn hơn đó là tình làng, quê hương nghĩa xóm:

*Người đồng mình yêu lắm con ơi
Đan lờ cài nan hoa
Vách nhà ken câu hát
Rừng cho hoa
Con đường cho những tấm lòng.*

Với cách tư duy giàu hình ảnh của người miền núi và lối diễn đạt mộc mạc, nhà thơ Y Phương đã miêu tả thật chân thực, sinh động cuộc sống lao động thật nghĩa tình và thơ mộng (nên sửa thành “cuộc sống lao động nhộn nhịp, tươi vui”) của "người đồng mình". "Người đồng mình" là để chỉ những người vùng mình, miền mình, những người cùng sống trên một miền đất, quê hương, cùng dân tộc. Câu thơ sử dụng từ ngữ hô gọi "con ơi" kết hợp với từ tình thái "yêu lắm" (“yêu lắm” là cụm tính từ) làm cho lời thơ trở nên ngọt ngào, chan chứa niềm tự hào với tình yêu thương quê hương da diết. Cuộc sống lao động cần cù và vui tươi của "người đồng mình" được gọi lên qua một số những hình ảnh rất cụ thể, giàu sức gợi: "đan lờ" – dụng cụ đánh bắt cá của người dân miền núi, dưới bàn tay khéo léo đã thành "cài nan hoa"; những ngôi nhà sàn không chỉ được dựng lên bằng những tấm ván gỗ mà còn được tạo nên bởi những "câu hát" - chiêu văn hóa, lối sống của "người đồng mình". Những động từ "đan", "cài", "ken" vừa có tác dụng diễn tả những động tác lao động; lại vừa cho thấy những phẩm chất cần cù, chịu khó, yêu lao động, yêu cuộc sống, chan chứa niềm vui của những bàn tay khéo léo, tài hoa của người dân miền núi.

Cũng nói về quê hương, người cha còn nhắc tới "rừng núi" và những "con đường" của "người đồng mình":

*Rừng cho hoa
Con đường cho những tấm lòng.*

Rừng không chỉ cho gỗ, cho măng tre mà còn cho cả "hoa". "Hoa" là sản phẩm của thiên nhiên, là sự kết hợp những gì tinh túy nhất, đẹp đẽ nhất, lãng mạn nhất của trời và đất mà rừng núi quê hương đã ban tặng cho con người nơi đây. Còn "con đường" là sợi dây liên kết gắn bó, chặt chẽ của những "người đồng mình". Những "con đường" ấy được tạo nên bởi những "tấm lòng" nhân hậu, bao dung. Đó là con đường

ra thung ra suối, con đường vào làng vào bản, con đường tới trường, tới lớp, con đường ra ruộng, ra đồng... Chính những con đường đó đã gắn bó tình đoàn kết của những con người nơi đây (bổ sung: con đường không chỉ mở ra hướng đi, tạo nên nhịp cầu nối con người với con người mà con đường còn “cho những tấm lòng” nhân hậu, bao dung) . Như vậy, thiên nhiên rừng núi không chỉ ban tặng cho con người cái đẹp của tạo hóa mà còn che chở, nuôi dưỡng con người cả về tâm hồn, lối sống.

Từ tình cảm quê hương, người cha đột ngột (ôn lại kỉ niệm đẹp về tình cảm gia đình cao đẹp, thiêng liêng) chuyển sang nói với con về tình cảm riêng tư của "ngày cưới":

*Cha mẹ mãi nhớ về ngày cưới
Ngày đầu tiên đẹp nhất trên đời.*

Không ít người đã thắc mắc về sự chuyển biến đột ngột này. Y Phương chia sẻ: tình cảm của những đôi trai gái, của cha mẹ được nảy nở, bắt nguồn từ tình yêu đối với quê hương, tình yêu đối với cuộc sống lao động. Như vậy, nhà thơ quan niệm: khi con người sống gắn bó với quê hương, với lao động thì con người sẽ tìm được tình yêu, hạnh phúc. Vì thế, người con từ đó được ra đời không chỉ là xuất phát từ sự kết tinh tình yêu của cha mẹ mà còn xuất phát từ là tình cảm rộng lớn của quê hương. Và quê hương đã cho con nghĩa tình, đã bao bọc, chở che con ngay từ khi bắt đầu con cất tiếng khóc chào đời.

Từ việc nhắc lại cội nguồn sinh dưỡng ở khổ đầu, đến khổ hai, người cha tiếp tục ngợi ca những đức tính cao đẹp của người đồng mình, gọi cho con lòng tự hào về quê hương, dân tộc, dặn dò con cần phát huy và sống thật xứng đáng với truyền thống của quê hương mình:

*Người đồng mình thương lắm con ơi
Cao đo nỗi buồn
Xa nuôi chí lớn
Dẫu làm sao thì cha vẫn muốn
Sống trên đá không chê đá gập ghềnh
Sống trong thung không chê thung nghèo đói
Sống như sông như suối
Lên thác xuống ghềnh
Không lo cực nhọc.*

Câu thơ đầu được điệp lại "Người đồng mình thương lắm con ơi" nhưng đã có sự thay đổi chút ít. Nếu như câu thơ ở khổ đầu là "yêu" tức là xuất phát từ tình cảm chân thành, từ trái tim tha thiết thì đến câu thơ ở khổ hai này lại là: "thương".

"Thương" là một trạng thái tình cảm không chỉ xuất phát từ trái tim yêu thương chân

thành nữa mà còn gói ghém cả sự sẻ chia, đ ồng cảm ở trong lòng. Chính vì thế, "người đ ồng mình" – những con người cùng mi ền đất, quê hương, dân tộc cùng chí hướng đã đoàn kết, gắn bó, sẻ chia và đ ồng cảm với nhau mà dựng xây quê hương mình trở nên ngày một giàu đẹp hơn.

Hai câu tiếp: Sức sống b ền bỉ, mạnh mẽ, kiên cường của "người đ ồng mình". Nghệ thuật đối lập tương phản: "cao đo – xa nuôi", "nổi bu ồm – chí lớn", tác giả đã diễn tả những trạng thái khác nhau của "người đ ồng mình". "Nổi bu ồm – chí lớn" là khái niệm vô hình nhưng đã được tác giả hình dung cụ thể như có hình, có khối. "Người đ ồng mình" bu ồm, lo lắng, khắc khoải ở trong lòng vì trước mắt họ là biết bao nhiêu là khó khăn, gian nan thử thách; khi mà cả quê hương họ còn chưa vươn tới được tầm cao nhân văn, vẫn còn quanh quẩn với cái đói, cái nghèo. Nhưng "Người đ ồng mình" không bao giờ nhụt chí mà mạnh mẽ, vững vàng đối diện với những khó khăn, thách thức ấy mà đưa quê hương tiến lên phía trước, trở nên giàu mạnh, phát triển, văn minh. Câu thơ giản dị , mộc mạc nhưng đã diễn tả được tinh th ần, ý chí quật cường, mạnh mẽ của người dân vùng cao.

Ni ềm tự hào về con người quê hương gắn li ền với những phẩm chất quý báu mà người cha muốn truyền cho con:

*Sống trên đá không chê đá gập ghềnh
Sống trong thung không chê thung nghèo đói
Sống như sông như suối
Lên thác xuống ghềnh
Không lo cực nhọc.*

Nhà thơ đã sử dụng rất nhiều những hình ảnh để nói tới cuộc sống của người mi ền núi như: "đá gập ghềnh", "thung nghèo đói" "lên thác xuống ghềnh" có ý nghĩa diễn tả những khó khăn, vất vả, nghèo đói và nhọc nhằn mà họ đã và đang phải đương đầu. Điệp ngữ "sống ... không chê" (2 lần), kết hợp với nhịp thơ nhanh, d ần dập và biện pháp so sánh "như sông như suối" có tác dụng diễn tả sức sống mạnh mẽ, mãnh liệt, b ền bỉ của những người con mi ền núi trước cuộc sống khó khăn, vất vả khi mà chiến tranh lùi xa không được bao lâu. Qua đó, nhà thơ thể hiện ni ềm tự hào về "người đ ồng mình" với sức mạnh, ý chí thật phóng khoáng, đoàn kết, gắn bó thiết tha của họ đối với nơi chôn rau cắt rốn của mình. Từ đó, người cha mong muốn con: phải sống có tình, có nghĩa, thủy chung với quê hương, đất nước, dân tộc mình; biết chấp nhận và sẵn sàng vượt qua những khó khăn, thử thách bằng ý chí, nghị lực và ni ềm tin tất thắng.

Đến bốn câu thơ tiếp theo mạch tâm tình nhắn nhủ của người cha dành cho con vẫn được tiếp nối nhưng đã chuyển sang giọng điệu triết lí sâu sắc:

*Người đồng mình thô sơ da thịt
Chẳng mấy ai nhỏ bé đâu con
Người đồng mình tự đục đá kê cao quê hương
Còn quê hương thì làm phong tục.*

Nghệ thuật đối lập tương phản: giữa ngoại hình và tâm hồn. Hình ảnh "thô sơ da thịt" diễn tả vẻ đẹp mộc mạc, bình dị, chân chất, khảng khái của "người đồng mình". Nhưng họ không hề "nhỏ bé" về tâm hồn mà rất giàu lòng tự trọng, giàu chí khí, niềm tin cao đẹp với khát vọng dựng xây, phát triển quê hương. Muốn vậy, "người đồng mình" phải lao động:

*Người đồng mình tự đục đá kê cao quê hương
Còn quê hương thì làm phong tục.*

Câu thơ có hai lớp nghĩa tả thực và ẩn dụ. Và tác giả đã miêu tả cuộc sống lao động của họ qua cụm từ "tự đục đá" thường thấy của người dân miền núi cao. Công việc của họ rất vất vả, nặng nhọc nhưng họ sẵn sàng tự nguyện làm vì sự phát triển của quê hương mình. Nhưng hình ảnh "kê cao quê hương" còn là hình ảnh ẩn dụ, biểu tượng cho lòng tự hào, tự tôn dân tộc của "người đồng mình". Chính những con người cần cù, nhẫn nại, bằng đôi tay lao động của mình đã làm nên quê hương, làm nên phong tục tập quán lâu đời tốt đẹp của dân tộc.

Kết thúc bài thơ là lời nhắn nhủ, dặn dò người con phải tự hào về truyền thống quê hương, lấy những tình cảm ấy làm hành trang bước vào đời:

*Con ơi tuy thô sơ da thịt
Lên đường
Không bao giờ nhỏ bé được
Nghe con.*

Hình ảnh "thô sơ da thịt" được lặp lại lần hai có tác dụng khẳng định và nhấn mạnh lại niềm mong muốn của người cha dành cho con: Người đồng mình tuy mộc mạc, chân chất, bình dị, bộc trực, khảng khái nhưng không hề nhỏ bé về tâm hồn, luôn vươn tới những lẽ sống cao đẹp. Vì thế, trên đường đời, con phải thật tự tin, tự hào về quê hương, sống xứng đáng với "người đồng mình", không cúi đầu trước giông tố khó khăn, vất vả ở phía trước. Bởi đằng sau con luôn có tình cảm chở che, nâng đỡ của cha mẹ, gia đình, của quê hương và đặc biệt trong bản thân con chất chứa phẩm chất quý báu của "người đồng mình". Hai tiếng "nghe con" ở cuối bài thơ chứa đựng biết bao nhiêu là yêu thương và niềm tin của người cha dành cho con, nhẹ nhàng, xao xuyên.

Tóm lại, bằng bố cục chặt chẽ, dẫn dắt tự nhiên, bằng những hình ảnh cụ thể mà vẫn giàu chất thơ, "Nói với con" đã thể hiện tình cảm gia đình ấm cúng, ca ngợi truyền

thống cần cù, sức sống mạnh mẽ của quê hương và dân tộc mình. Điêu lớn lao nhất mà người cha truyền đến được cho con chính là lòng tự hào về quê hương và niềm tự tin khi bước chân vào đời. Khi biết tự hào một cách chính đáng thì sẽ có lòng tự tin vững chắc.

Bài văn mẫu 3:

Tình cảm gia đình luôn được coi là một trong những nguồn cảm hứng mãnh liệt đạt dào nhất cho thơ ca. Trong đó những bài thơ ca ngợi về tình mẫu tử thiêng liêng, phụ tử quý báu. Tìm bài thơ tình mẫu tử không khó nhưng để nói hay nói đúng về tình phụ tử thì có lẽ chỉ có bài thơ “Nói với con” của tác giả Y Phương là thể hiện vô cùng trọn vẹn. Tác giả đã khéo léo đan cài tình cảm gia đình vào trong tình yêu nước yêu dân tộc để dạy dỗ con nên người.

Tình cảm gia đình luôn là thứ sức mạnh lớn lao nhất mà mỗi con người có được. Nó vừa là động lực vừa là thứ vũ khí sắc bén nhất để đưa chúng ta vượt qua những khó khăn trong cuộc sống. Cảm nhận đầu tiên về bài thơ này đó chính là hình ảnh đứa con lớn lên trong tình yêu thương sự đùm bọc chở che và chờ mong của cha mẹ.

*“Chân phải bước tới cha
Chân trái bước tới mẹ
Một bước chạm tiếng nói
Hai bước tới tiếng cười”*

Ít nhiều những hình ảnh này đã gợi nên trong tâm trí chúng ta cả một trời kí ức mộng mơ. Đó là hình ảnh đứa trẻ bi bô tập nói và lững chững bước những bước đầu tiên trong cuộc đời trong sự chờ mong khắc khoải của cha mẹ. Có ai đó đã từng nói rằng gia đình chính là chiếc nôi êm ái và quý giá nhất để nâng bước con vào đời. Thế nhưng không chỉ có gia đình mới là chiếc nôi nuôi nấng con mà nó còn được gắn chặt với tình cảm của quê hương trong cuộc sống khốn khó mà ân tình của người dân lao động:

*Người đồng mình yêu lắm con ơi
.....tấm lòng*

Ở đây ta thấy có sự xuất hiện của cụm từ Người đồng mình. Vậy thì người đồng mình là ai? Đó là một cách nói mang đậm nét đặc trưng địa phương của đồng bào miền núi. Ý chỉ những người đồng bào cùng chung một xuất xứ, một quê hương bản quán và một dân tộc. Tác giả đã vận dụng vô cùng khéo léo cách nói của người dân miền núi vào ý thơ. Hầu hết những suy nghĩ đều được miêu tả chân thực qua từng câu chữ. Đan lờ bắt cá, bàn tay khéo léo của người dân lao động đã tạo nên những nan hoa. Vách nhà tạo nên từ những câu hát,... Rừng ở đây không chỉ cho gỗ quý cho lâm sản quý hiếm mà còn cho cả những bông hoa khoe sắc đẹp cho đời. Sự

lao động miệt mài đó đã mang đến cho con người biết bao nhiêu điều tốt đẹp. Con đường không chỉ là nơi in dấu những bước chân xuôi ngược là nơi đi lại mà nó chính là hành trình nuôi nấng con khôn lớn.

Đến đây nhà thơ đã chuyển mạch thơ sang suy ngẫm về cội nguồn về hạnh phúc quê hương bản xứ:

*Cha mẹ...
... trên đời*

Không chỉ cho con biết về cội nguồn của sinh dưỡng mà ở đây người cha còn muốn răn dạy con cả về những đức tính tốt đẹp của “người đồng mình” đồng thời còn gửi gắm cả những ước mơ vĩ đại vào thế hệ con mai sau. Đó chính là tình yêu lao động hăng say là sức sống bền bỉ vượt lên mọi hoàn cảnh thử thách mọi khó khăn gian khổ:

Người đồng mình thương lắm con ơi

...

Không lo cực nhọc

Ở đây mạch thơ trở nên dồn dập nhanh hơn như một bài ca để răn dạy con những điều quý giá về cách sống và cách làm người. Đầu tiên đó chính là bài học về sự đoàn kết tinh thần tương thân tương ái mãnh liệt. Sự yêu thương đùm bọc chính là sức mạnh để giúp người đồng mình vượt qua biết bao nhiêu gian nan thử thách trong cuộc đời. những câu thơ đối xứng nhau như “cao đo nỗi buồn/ xa nuôi chí lớn” thể hiện thật dứt khoát thật mạnh mẽ những ý chí sắt đá của dân tộc mình.

Cuộc sống có thể vất vả có thể nghèo đói tuy nhiên con người luôn luôn tự hào và gắn bó với mảnh đất quê hương của mình. Và cuối cùng người cha muốn gửi gắm đến người con của mình dù có ở bất cứ đâu, làm bất cứ điều gì thì phải luôn biết nhớ về quê hương. Biết vượt qua mọi cam go thử thách trong cuộc sống bằng ý chí và niềm tin mãnh liệt. Không được chê bai và phản bội quê hương. Đoạn thơ lặp đi lặp lại bởi tiết tấu nhanh mạnh, dứt khoát, cứng rắn và dồn dập bởi những điệp từ, điệp ngữ và cấu trúc linh hoạt lay động trái tim của bất cứ ai nghe.

Có thể nói bài thơ “Nói với con” là một trong những bài thơ xuất sắc nhất nói về tình phụ tử thiêng liêng mà cao quý trên đời. Nó như một chất men ủ càng lâu càng ngọt, càng lâu càng thấm. Tình cảm gia đình chính là thứ tình cảm vô cùng cao quý và thiêng liêng song hành cùng với tình yêu của đất nước, của quê hương. Nó chính là thứ động lực mãnh liệt để vun đắp và nuôi dưỡng tâm hồn mỗi con người.